

бъде и лишен от възможността да се оправдава за ниските постижения на учениците с това, че нямат учебници.

➤ **Ако се намерят адекватните инструменти за натиск върху родителите да не допускат безпричинни отсъствия от училище на децата си** – вместо наказателните инструменти на Закона за народната просвета и на Правилника за приложение на Закона за социално подпомагане (които по общо мнение не са ефективни), – отсъствията на децата ще бъдат сведени до минимум. Особено ако училището е станало привлекателно за тях.

Да, тези трудности са преодолими с усилията на всички, имащи отношение към училищното образование, с финансови средства, чрез последователна държавна политика. Но всички тези „ако“ имат една **базова предпоставка: признанието на учителите, че децата от ромски произход нямат специфични образователни проблеми**. Учителите-респонденти от изследването „Идентифициране на критичните за образователната десегрегация проблеми“ – от началната образователна степен, бяха единодушни в това твърдение. **Учителите-респонденти от настоящото изследване не са единодушни по този въпрос.**

Нека първо да аргументирам защо признанието за липса на специфични образователни **проблеми** на децата от ромски произход е предпоставка за каквито и да било промени в училищното образование, насочени към подобряване на образователното равнище на ромите.

Едва ли някой би оспорил, че каквито и да било промени в училищното образование имат за своя основа приемането им от учителите и съгласието им да ги провеждат в своята практика в училищата. При това не става дума за декларативно приемане и съгласие, а за промислено и за съзнателно и целенасочено провеждане. Приемане и съгласие, които превръщат наложените като държавна политика промени в училищното образование в „мои“ съзнателни действия по тяхната реализация в действителността. Тук можем спокойно да допуснем появата на възражения от типа: българският учител е загубил своя авторитет; българският учител е непрекъснато обругаван от всички за всички несполуки в българската образователна система; българският учител се е оказал „на дъното“ на социалната йерархия; никой не се интересува от мнението на учите-